

32003L0086

3.10.2003.

EIROPAS SAVIENĪBAS OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 251/12

PADOMES DIREKTĪVA 2003/86/EK
(2003. gada 22. septembris)
par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanos

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 63. panta 3. punkta a) apakšpunktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽²⁾,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽³⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽⁴⁾,

tā kā:

- (1) Ar mērķi pakāpeniski izveidot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, Eiropas Kopienas dibināšanas līgums paredz pasākumu noteikšanu, kas nodrošina personu brīvu kustību saistībā ar palīgpasākumiem attiecībā uz ārējo robežkontroli, patvēruma meklētājiem un imigrāciju, un pasākumu noteikšanu attiecībā uz patvēruma meklētājiem, imigrāciju un trešo valstu pilsoņu tiesību aizsardzību.
- (2) Pasākumi attiecībā uz ģimeņu atkalapvienošanu jānosaka saskaņā ar pienākumu aizsargāt ģimeni un ievērot ģimenes dzīves tiesības, kas paustas daudzos starptautisko tiesību aktos. Šī direktīva ievēro pamattiesības un ņem vērā principus, kurus jo īpaši atzīst Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 8. pants un Eiropas Savienības Pamattiesību harta.
- (3) Eiropadome 1999. gada 15. un 16. oktobra īpašajā sanāksmē Tamperē apliecina nepieciešamību saskaņot valsts tiesību aktus par trešo valstu pilsoņu uzņemšanas un uzturēšanās noteikumiem. Šajā sakarā tā ir īpaši norādījusi, ka Eiropas Savienībai jānodrošina taisnīga attieksme pret trešo valstu pilsoņiem, kuri likumīgi uzturas dalībvalstu teritorijā, un, izmantojot vēl spēcīgāku integrācijas politiku, jācenšas piesākt tiem tiesības un pienākumus, kas līdzvērtīgi

Eiropas Savienības pilsoņu tiesībām un pienākumiem. Eiropas Padome attiecīgi pieprasīja Padomei steidzami pieņemt juridiskos aktus, pamatojoties uz Komisijas ierosinājumiem. Nepieciešamība sasniegt mērķus, kas noteikti Tamperē, ir vēlreiz uzsvērti Eiropadomes 2001. gada 14. un 15. decembra Lākenas sanāksmē.

- (4) Ģimeņu atkalapvienošanās ir līdzeklis, lai padarītu iespējamu ģimenes dzīvi. Veicinot trešo valstu pilsoņu integrāciju dalībvalstī, ģimeņu atkal apvienošana palīdz radīt kultūrsociālo stabilitāti, kas veicina arī ekonomisko un sociālo kohēziju – Kopienas pamatmērķi, kas noteikts līgumā.
- (5) Dalībvalstis īsteno šīs direktīvas noteikumus bez diskriminācijas, pamatojoties uz dzimumu, rasi, ādas krāsu, etnisko vai sociālo izcelsmi, ģenētiskajām īpašībām, valodu, reliģiju vai ticību, politiskajiem vai citiem uzskatiem, piederību nacionālajai minoritātei, veiksmi, dzimšanu, invaliditāti, vecumu vai seksuālo orientāciju.
- (6) Lai aizsargātu ģimeni un nodibinātu vai saglabātu ģimenes dzīvi, pamatojoties uz vienotiem kritērijiem, jānosaka materiālie nosacījumi ģimenes atkalapvienošanās tiesību īstenošanai.
- (7) Dalībvalstis var piemērot šo direktīvu arī tad, ja ģimene ieeļo valstī kopā.
- (8) Īpaša uzmanība jāpievērš bēgļu situācijai, ņemot vērā iemeslus, kuru dēļ viņi bija spiesti pamest savu valsti un kuru dēļ viņi nevar dzīvot parastu dzīvi šajā valstī. Tādēļ jānosaka labvēlīgāki nosacījumi ģimenes atkalapvienošanās tiesību īstenošanai.
- (9) Ģimenes atkalapvienošanās visos gadījumos attiecas uz kodolģimenes locekļiem, t.i., uz laulāto un nepilngadīgiem bērniem.
- (10) Dalībvalstīm ir tiesības lemt, vai tās atļauj ģimenes atkalapvienošanās attiecībā uz radiniekiem augšupējā līnijā – pilngadīgi neprecējušies bērni, neprecējušies partneri, kā arī reģistrēti partneri poligāmu laulību gadījumā, nākamā laulātā vai apgādnieka nepilngadīgi bērni. Ja dalībvalsts atļauj minēto personu ģimenes atkalapvienošanu, tas neierobežo iespēju dalībvalstīm, kuras neatzīst ģimenes saišu esamību šajā noteikumā minētajos gadījumos, nepiešķirt šādām personām ģimenes locekļu statusu attiecībā uz tiesībām uzturēties citā dalībvalstī, kā to paredz atbilstošie EK tiesību akti.

⁽¹⁾ OV C 116 E, 26.4.2000., 66. lpp., un OV C 62 E, 27.2.2001., 99. lpp.
⁽²⁾ OV C 135, 7.5.2001., 174. lpp.
⁽³⁾ OV C 204, 18.7.2000., 40. lpp.
⁽⁴⁾ OV C 73, 26.3.2003., 16. lpp.

(11) Tiesības uz ģimenes atkalapvienošanas jāizpilda, pienācīgi ievērojot dalībvalstu atzītās vērtības un principus, jo īpaši attiecībā uz sieviešu un bērnu tiesībām, šāda atbilstība pamato iespējamo ierobežojošo pasākumu noteikšanu pret poligāmas ģimenes atkalapvienošanās pieteikumiem.

(12) Iespēja ierobežot ģimenes atkalapvienošanās tiesības attiecībā uz bērniem, kas vecāki par 12 gadiem, kuru galvenā dzīvesvieta nav pie apgādnieka, ir paredzēta, lai noteiktu bērna iespējas integrēties agrā vecumā, un nodrošina, ka tie apgūst nepieciešamo izglītību un valodas prasmes skolā.

(13) Jāparedz tādu noteikumu pakete, kas reglamentē ģimenes atkalapvienošanās un ģimenes locekļu iebraukšanas un uzturēšanās pieteikumu izskatīšanas procedūru. Šādai procedūrai jābūt efektīvai un pārbaudāmai, ņemot vērā dalībvalstu pārvaldes iestāžu parasto darba slodzi, kā arī caurredzamai un taisnīgai, lai piedāvātu iesaistītajām personām atbilstošu tiesisko noteiktību.

(14) Ģimenes atkalapvienošanas var noraidīt to pienācīgi pamatojot. Konkrēti, persona, kura vēlas saņemt ģimenes atkalapvienošanās atļauju, nedrīkst radīt draudus sabiedriskajai kārtībai vai valsts drošībai. Sabiedriskās kārtības jēdziens var attiekties uz sodāmību par smaga nozieguma izdarīšanu. Šajā sakarā jānorāda, ka sabiedriskās kārtības un valsts drošības jēdziens attiecas arī uz gadījumiem, ja trešās valsts pilsonis ir tādas apvienības loceklis, kas atbalsta terorismu, atbalsta šādu apvienību vai ir ekstrēmiski noskaņots.

(15) Jāveicina ģimenes locekļu integrācija. Šim nolūkam tiem piešķir no apgādnieka neatkarīgu statusu, jo īpaši laulības vai partnerības sabrukuma gadījumā, un pieeju izglītībai, nodarbinātībai un profesionālajām apmācībām ar tādiem pašiem nosacījumiem kā personām, ar kurām tās ir atkalapvienotas saskaņā ar atbilstošajiem nosacījumiem.

(16) Tā kā piedāvātās rīcības mērķi, proti, ģimenes atkalapvienošanās tiesību noteikšana trešo valstu pilsoņiem un izpilde saskaņā ar kopīgiem noteikumiem, dalībvalstis nevar pietiekami sasniegt, un tā kā minētās rīcības vēriena un seku dēļ, šo mērķi labāk var sasniegt Kopienā, Kopiena var noteikt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā noteikts Līguma 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šī direktīva nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs šādu mērķu sasniegšanai.

(17) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, un neskarot minētā protokola 4. pantu, augstākminētās dalībvalstis nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā un tādēļ tās noteikumi nav tām saistoši un nav jāpiemēro.

(18) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, Dānija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, un tādējādi šī direktīva nav tai saistoša un nav jāpiemēro,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

Vispārīgi noteikumi

1. pants

Šīs direktīvas mērķis ir paredzēt nosacījumus ģimenes atkalapvienošanās tiesību īstenošanai attiecībā uz trešo valstu pilsoņiem, kas likumīgi uzturas dalībvalstu teritorijā.

2. pants

Šajā direktīvā ir šādas definīcijas:

- “trešās valsts pilsonis” ir jebkura persona, kas nav Savienības pilsonis Līguma 17. panta 1. punkta izpratnē;
- “bēglis” ir trešās valsts pilsonis vai bezvalstnieks, kuram piešķirts bēgļa statuss 1951. gada 28. jūlija Ženēvas Konvencijas izpratnē attiecībā uz bēgļu stāvokli, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar 1967. gada 31. janvāra protokolu, kas parakstīts Ņujorkā;
- “apgādnieks” ir trešās valsts pilsonis, kas likumīgi uzturas dalībvalstī un iesniedz pieteikumu par ģimenes atkalapvienošanas, vai kura ģimenes locekļi iesniedz pieteikumu par atkalapvienošanas ar viņu;
- “ģimenes atkalapvienošanās” ir trešās valsts pilsoņa, kas likumīgi uzturas dalībvalstī, ģimenes locekļu iecelšana un uzturēšanās šajā dalībvalstī, lai saglabātu ģimeni, neatkarīgi no tā, vai ģimenes attiecības rodas pirms vai pēc iedzīvotāja iecelšanas šajā valstī;
- “uzturēšanās atļauja” ir jebkāda dalībvalsts iestāžu izsniegta atļauja, kas ļauj trešās valsts pilsonim likumīgi uzturēties tās teritorijā saskaņā ar 1. panta 2. punkta a) apakšpunktu Padomes Regulā (EK) Nr. 1030/2002 (2002. gada 13. jūnijs), ar ko nosaka vienotu uzturēšanās atļauju formu trešo valstu pilsoņiem ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ OV L 157, 15.6.2002., 1. lpp.

f) "nepilngadīgie bez pavadības" ir trešās valsts pilsoņi vai bezvalstnieki, kas ir jaunāki par astoņpadsmit gadiem, kuri ierodas dalībvalsts teritorijā un ko nepavada pieaugušais, kurš par tiem ir atbildīgs saskaņā ar tiesību aktiem vai paražām, un kamēr tos faktiski neuzrauga šāda persona, vai nepilngadīgie, kas ir palikuši bez pavadības pēc iecelšanas dalībvalsts teritorijā.

3. pants

1. Šo direktīvu piemēro, ja apgādniekam ir uzturēšanās atļauja, ko izsniegusi dalībvalsts uz vienu gadu vai ilgāk, kuram ir pamatotās cerības saņemt pastāvīgās uzturēšanās atļauju, ja viņa vai viņas ģimenes locekļi ir trešo valstu pilsoņi jeb tiem ir cits statuss.

2. Šo direktīvu nepiemēro, ja apgādnieks:

- a) ir pieteicies bēgļa statusa saņemšanai, bet vēl nav pieņemts galīgais lēmums attiecībā uz viņa pieteikumu;
- b) ir atļauja par uzturēšanos dalībvalstī, pamatojoties uz pagaidu aizsardzību, vai ir pieteicies uz uzturēšanās atļauju ar šādu pamatojumu un gaida lēmumu par savu statusu;
- c) ir atļauja par uzturēšanos dalībvalstī, pamatojoties uz aizsardzības palīgveidu saskaņā ar starptautiskām saistībām, valsts tiesību aktiem vai dalībvalstu praksi, vai ir iesniedzis pieteikumu uzturēšanās atļaujai ar minēto pamatojumu un gaida lēmumu par savu statusu.

3. Šī direktīva neattiecas uz Savienības pilsoņu ģimenes locekļiem.

4. Šī direktīva neattiecas uz šādiem labvēlīgākiem noteikumiem:

- a) divpusējiem un daudzpusējiem nolīgumiem starp Kopienu vai Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un trešajām valstīm, no otras puses;
- b) 1961. gada 18. oktobra Eiropas Sociālo hartu, 1987. gada 3. maijā grozīto Eiropas Sociālo hartu un 1977. gada 24. novembra Eiropas Konvenciju par viesstrādniekiem.

5. Šī direktīva neskar dalībvalstu iespējas pieņemt vai saglabāt labvēlīgākus noteikumus.

II NODAĻA

Ģimenes locekļi

4. pants

1. Saskaņā ar šo direktīvu un ievērojot IV nodaļā izklāstītos noteikumus, kā arī 16. pantu, dalībvalstis atļauj šādu ģimenes locekļu iebraukšanu un uzturēšanos:

- a) apgādnieka laulātais;

b) apgādnieka vai viņa/viņas laulātā nepilngadīgi bērni, arī bērni, kas adoptēti saskaņā ar atbilstošās dalībvalsts kompetento iestāžu lēmumu vai lēmumu, kas ir automātiski piemērojams šīs dalībvalsts starptautisku saistību dēļ vai ir jāatzīst saskaņā ar starptautiskām saistībām;

c) apgādnieka nepilngadīgi bērni, arī adoptēti bērni, ja apgādniekam pār tiem ir aizbildnība un bērni ir atkarīgi no viņa vai viņas. Dalībvalstis var atļaut atkalapvienošanos ar bērniem, par kuriem aizbildnība ir dalīta, ar noteikumu, ka otra puse, kas daļa aizbildnību ir devusi savu piekrišanu;

d) laulātā nepilngadīgi bērni, arī adoptēti bērni, ja laulātajam pār tiem ir aizbildnība, un bērni ir atkarīgi no viņa vai viņas. Dalībvalstis var atļaut atkalapvienošanos ar bērniem, par kuriem aizbildnība ir dalīta, ar noteikumu, ka otra puse, kas daļa aizbildnību, ir devusi savu piekrišanu.

Šajā pantā minētie nepilngadīgie bērni nedrīkst būt pārsnieguši pilngadību, ko nosaka attiecīgās dalībvalsts tiesību akts, un nedrīkst būt precējušies.

Ja bērns ir vecāks par 12 gadiem un ierodas atsevišķi no pārējās viņa/viņas ģimenes, dalībvalsts, pirms iecelšanas un uzturēšanās atļaujas piešķiršanas saskaņā ar šo direktīvu, izņēmuma kārtā var pārbaudīt, vai viņš vai viņa izpilda nosacījumus par integrāciju, ko paredz spēkā esošie tiesību akti šīs direktīvas īstenošanas brīdī.

2. Saskaņā ar šo direktīvu un ievērojot IV nodaļā izklāstītos noteikumus, dalībvalstis ar tiesību aktiem vai noteikumiem, var atļaut šādu ģimenes locekļu iecelšanu un uzturēšanos:

- a) apgādnieka vai viņa vai viņas laulātā pirmās pakāpes radnieki taisnā augšupējā līnijā, ja tie ir atkarīgi no apgādnieka un nesaņem pienācīgu ģimenes atbalstu izcelsmes valstī;
- b) apgādnieka vai viņa vai viņas laulātā pilngadīgi neprecējušies bērni, ja tie objektīvu iemeslu dēļ nevar nodrošināt savas vajadzības sava veselības stāvokļa dēļ.

3. Pamatojoties uz tiesību aktiem vai noteikumiem, dalībvalstis var atļaut apgādnieka neprecēta partnera, kurš ir trešās valsts pilsonis, ar kuru apgādniekam ir pienācīgi apliecinātas stabila ilgtermiņa attiecības, vai trešās valsts pilsoņa, kurš ir saistīts ar apgādnieku reģistrētas partnerības rezultātā saskaņā ar 5. panta 2. punktu, un neprecētu nepilngadīgu bērnu, arī adoptētu bērnu, kā arī pilngadīgiem neprecētiem bērniem, kuri objektīvu iemeslu dēļ nevar nodrošināt savas vajadzības veselības stāvokļa dēļ, šādu personu iecelšanu un uzturēšanos saskaņā ar šo direktīvu un, ievērojot noteikumus, kas noteikti IV nodaļā.

Dalībvalstis var lemt, ka reģistrēto partneru statuss ir līdzvērtīgs laulāto statusam attiecībā uz ģimeņu atkalapvienošanu.

4. Poligāmo laulību gadījumā, ja apgādniekam ir laulātais, kas dzīvo ar viņu kopā dalībvalsts teritorijā, attiecīgā dalībvalsts neatļauj ģimenes atkalapvienošanu attiecībā uz nākamo laulāto.

Atkāpjoties no 1. punkta c) apakšpunkta, dalībvalstis var ierobežot ģimenes atkalapvienošanu attiecībā uz nākamo laulāto vai apgādnieka nepilngadīgiem bērniem.

5. Lai nodrošinātu labāku integrāciju un nepieļautu piespiedu laulības, dalībvalstis var pieprasīt, lai apgādniekam un viņa/viņas laulātajam ir minimālais vecums un maksimāli 21 gadu vecs, pirms laulātais var pievienoties viņam/viņai.

6. Izņēmuma kārtā dalībvalstis var pieprasīt, ka pieteikumi par ģimenes atkalapvienošanu ar nepilngadīgiem bērniem iesniedzami pirms 15 gadu vecuma, kā paredzēts spēkā esošajos tiesību aktos šīs direktīvas īstenošanas brīdī. Ja pieteikumu iesniedz pēc 15 gadiem, dalībvalstis, kuras nolēma piemērot šādu atkāpi, atļauj minēto bērnu iecelšanu un uzturēšanos, pamatojoties uz citiem iemesliem, nevis ģimenes atkalapvienošanu.

III NODAĻA

Pieteikuma iesniegšana un izskatīšana

5. pants

1. Dalībvalstis paredz, vai apgādniekam vai viņa ģimenes locekļiem attiecīgās dalībvalsts kompetentajām iestādēm nepieciešams iesniegt pieteikumu par iecelšanu un uzturēšanos, lai īstenotu ģimenes atkalapvienošanās tiesības.

2. Pieteikumam pievieno dokumentārus pierādījumus par ģimenes attiecībām un pierādījumus par atbilstību 4. un 6. pantā paredzētajiem noteikumiem un, vajadzības gadījumā, 7. un 8. panta noteikumiem, kā arī ģimenes locekļa(-u) ceļošanas dokumentu apstiprinātas kopijas.

Nepieciešamības gadījumā, lai iegūtu pierādījumus par ģimenes attiecību esamību, dalībvalstis var rīkot pārrunas ar apgādnieku un viņa/viņas ģimenes locekļiem un veikt citu izmeklēšanu, ko uzskata par vajadzīgu.

Izskatot pieteikumu par apgādnieka neprecētu partneri, dalībvalstis kā ģimenes attiecību pierādījumus ņem vērā tādus faktus kā kopīgu bērnu, iepriekšēju kopdzīvi, partnerības reģistrāciju un citus uzticamus pierādījumus.

3. Pieteikumu iesniedz un izskata, ja ģimenes locekļi uzturas ārpus dalībvalsts teritorijas, kurā uzturas apgādnieks.

Izņēmuma kārtā, ja ir piemēroti apstākļi, dalībvalstis var pieņemt pieteikumus, kas iesniegti, ja ģimenes locekļi jau ir tās teritorijā.

4. Personai, kas iesniegusi pieteikumu, dalībvalsts kompetentās iestādes pēc iespējas ātrāk sniedz rakstveida paziņojumu par lēmumu jebkurā gadījumā, bet ne vēlāk kā deviņus mēnešus pēc pieteikuma iesniegšanas datuma.

Izņēmuma gadījumos, kas saistīti ar pieteikuma izskatīšanas sarežģītību, pirmajā daļā minēto laika ierobežojumu var pagarināt.

Ja pieteikums ir noraidīts, jānorāda šāda lēmuma iemesli. Visas sekas, kas izriet no tā, ka lēmums nav pieņemts pirmajā daļā paredzētajā termiņā, nosaka atbilstošās dalībvalsts tiesību akti.

5. Izskatot pieteikumu, dalībvalstis pienācīgi izvērtē nepilngadīgo bērnu intereses.

IV NODAĻA

Prasības, lai īstenotu tiesības uz ģimenes atkalapvienošanu

6. pants

1. Dalībvalstis var noraidīt ģimenes locekļu iecelšanas un uzturēšanās pieteikumu, pamatojoties uz sabiedrisko kārtību, valsts drošību un sabiedrības veselību.

2. Dalībvalsts var atsaukt vai nepiešķirt uzturēšanās atļauju ģimenes loceklim, pamatojoties uz sabiedriskās kārtības vai valsts drošības, vai sabiedrības veselības apsvērumiem.

Pieņemot šādu lēmumu, dalībvalsts papildus 17. pantam ņem vērā ģimenes locekļa izdarītā pārkāpuma pret sabiedrisko kārtību vai valsts drošību veidu un nopietnību, vai apdraudējumu, kas izraisījusi šāda persona.

3. Uzturēšanās atļaujas atjaunošanu nedrīkst novilcināt un atbilstošās dalībvalsts kompetentā iestāde nevar izraidīt personu no teritorijas, pamatojoties tikai uz slimību vai invaliditāti, kas iegūta pēc uzturēšanās atļaujas izsniegšanas.

7. pants

1. Ja iesniegts pieteikums par ģimenes atkalapvienošanu, atbilstošā dalībvalsts var pieprasīt personai, kas iesniegusi pieteikumu, nodrošināt pierādījumus, ka apgādniekam ir:

a) pajumte, kas uzskatāma par normālu salīdzinot ar ģimenes dzīvesvietu tajā pašā reģionā un kas atbilst vispārējiem higiēnas un drošības standartiem, kas ir spēkā atbilstošajā dalībvalstī;

b) apdrošināšana slimības gadījumiem attiecībā uz visiem riskiem, ko parasti sedz attiecīgās dalībvalsts pilsoņiem pašiem vai viņa/viņas ģimenes locekļiem;

c) stabili un pastāvīgi ienākumi, kas ir pietiekami, lai uzturētu sevi un savas ģimenes locekļus, neizmantojot attiecīgās dalībvalsts sociālās palīdzības sistēmu. Dalībvalstis novērtē minētos ienākumus atkarībā no to veida un pastāvīguma, un var ņemt vērā valsts minimālo algu un pensiju līmeni, kā arī ģimenes locekļu skaitu.

2. Dalībvalstis var pieprasīt trešo valstu pilsoņiem īstenot integrācijas pasākumus saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

Attiecībā uz bēgļiem un/vai bēgļu ģimenes locekļiem, kas noteikti 12. pantā, pirmajā daļā minētos integrācijas pasākumus var noteikt tikai, ja personām ir piešķirta ģimenes atkalapvienošanās atļauja.

8. pants

Dalībvalstis var pieprasīt, lai apgādnieks ir likumīgi uzturējies šīs valsts teritorijā ne ilgāk kā divus gadus, pirms viņa/viņas ģimenes locekļi viņam/viņai pievienojas.

Izņēmuma kārtā, ja dalībvalsts tiesību akti attiecas uz ģimenes atkalapvienošanos, kas ir spēkā šīs direktīvas pieņemšanas datumā, ņem vērā tās uzņemšanas iespējas, dalībvalsts var paredzēt nogaidīšanas laiku, kas nav ilgāks kā trīs gadi no pieteikuma par ģimenes atkalapvienošanos iesniegšanas datuma līdz uzturēšanās atļaujas izsniegšanai ģimenes locekļiem.

V NODAĻA

Bēgļu ģimenes atkalapvienošanās

9. pants

1. Šī nodaļa attiecas uz bēgļu, kurus atzīst dalībvalstis, ģimenes atkalapvienošanās.

2. Dalībvalstis var paredzēt šīs nodaļas piemērošanu bēgļiem, kuru ģimenes attiecības ir uzsāktas pirms ieceļošanas.

3. Šī nodaļa neskar nekādus noteikumus par bēgļu statusa piešķiršanu ģimenes locekļiem.

10. pants

1. Šīs direktīvas 4. pants attiecas uz ģimenes locekļu definīciju, izņemot to, ka tā 1. punkta trešā daļa neattiecas uz bēgļu bērniem.

2. Dalībvalstis var atļaut ģimenes atkalapvienošanās ar citiem ģimenes locekļiem, kas nav noteikti 4. pantā, ja tie ir atkarīgi no bēgļa.

3. Ja bēglis ir nepilngadīgais bez pavadības, dalībvalstis:

a) atļauj viņa/viņas pirmās pakāpes radnieku taisnā augšupējā līnijā ieceļošanu un uzturēšanos ģimenes atkalapvienošanās nolūkā, nepiemērojot nosacījumus, kas paredzēti 4. panta 2. punkta a) apakšpunktā;

b) var atļaut viņa/viņas likumīgā aizbildņa vai cita ģimenes locekļa ieceļošanu un uzturēšanos ģimenes atkalapvienošanās nolūkā, ja bēglim nav radnieku taisnā augšupējā līnijā vai ja šādu radniekus nevar atrast.

11. pants

1. Šīs direktīvas 5. pants attiecas uz pieteikuma iesniegšanu un izskatīšanu saskaņā ar šā panta 2. punktu.

2. Ja bēglis nevar uzrādīt oficiālus dokumentārus pierādījumus par ģimenes attiecībām, dalībvalstis ņem vērā citus pierādījumus, kurus izvērtē saskaņā ar valsts tiesību aktiem par šādu attiecību esamību. Lēmumu par pieteikuma noraidīšanu nevar pamatot tikai ar šādu dokumentāru pierādījumu trūkumu.

12. pants

1. Atkāpjoties no 7. panta, dalībvalstis nepieprasa, lai bēglis un/vai ģimenes loceklis(-i) attiecībā uz pieteikumiem par 4. panta 1. punktā minētajiem ģimenes locekļiem iesniedz pierādījumus, ka bēglis izpilda 7. pantā noteiktās prasības.

Neskarot starptautiskās saistības, ja ģimenes atkalapvienošanās ir iespējama trešā valstī, ar kuru apgādniekam un/vai ģimenes locekļiem ir īpašas saites, dalībvalstis var pieprasīt pierādījumus, kas noteikti pirmajā daļā.

Dalībvalstis var pieprasīt, lai bēgļi ievērotu nosacījumus, ko paredz 7. panta 1. punkts, ja pieteikums par ģimenes atkalapvienošanās nav iesniegts trīs mēnešos pēc bēgļa statusa piešķiršanas.

2. Atkāpjoties no 8. panta, dalībvalstis nepieprasa, lai bēglis ir uzturējies teritorijā noteiktu laiku pirms viņa/viņas ģimenes locekļi viņam/viņai pievienojas.

VI NODAĻA

Ģimenes locekļu ieceļošana un uzturēšanās

13. pants

1. Tiklīdz ir pieņemts pieteikums par ģimenes atkalapvienošanās, attiecīgā dalībvalsts atļauj ģimenes locekļa vai locekļu ieceļošanu. Šajā sakarā attiecīgā dalībvalsts piešķir šīm personām visas iespējas, lai saņemtu vajadzīgās vīzas.

2. Attiecīgā dalībvalsts piešķir ģimenes locekļiem pirmo uzturēšanās atļauju uz vismaz vienu gadu. Minēto uzturēšanās atļauju var atjaunot.

3. Ģimenes loceklim(-iem) piešķirto uzturēšanās atļauju derīguma termiņš principā nedrīkst pārsniegt apgādnieka uzturēšanās atļaujas derīguma termiņu.

14. pants

1. Apgādnieka ģimenes locekļi, tāpat kā apgādnieks, ir tiesīgi saņemt:

- a) piekļuvi izglītībai;
- b) piekļuvi nodarbinātības un pašnodarbinātības iespējām;
- c) piekļuvi profesionālajai orientācijai, sākotnējai un turpmākai apmācībai un atkārtotai apmācībai.

2. Saskaņā ar valsts tiesību aktiem dalībvalstis var lemt par nosacījumiem, kādus ģimenes locekļi izmanto tiesības uz nodarbinātības un pašnodarbinātības iespējām. Šādi nosacījumi paredz laika ierobežojumu, kas nekādā gadījumā nedrīkst pārsniegt 12 mēnešus, kuru laikā dalībvalstis izpēta situāciju savā darba tirgū, pirms ģimenes locekļiem atļauj izmantot tiesības uz nodarbinātības un pašnodarbinātības iespējām.

3. Dalībvalstis var ierobežot piekļuvi nodarbinātības un pašnodarbinātības iespējām līdz pirmās pakāpes radniekiem taisnā augšupējā līnijā vai pieaugušiem neprecējušies bērniem, uz kuriem attiecas 4. panta 2. punkts.

15. pants

1. Ne vēlāk kā pēc piecu gadu uzturēšanās, un pie nosacījuma, ka ģimenes locekļiem nav piešķirta uzturēšanās atļauja citu iemeslu, nevis ģimenes atkalapvienošanās dēļ, laulātais vai neprecējies partneris un bērns, kurš sasniedzis pilngadību, nepieciešamības gadījumā, iesniedzot pieteikumu, ir tiesīgs saņemt patstāvīgu uzturēšanās atļauju, kas nav saistīta ar apgādnieka uzturēšanās atļauju.

Dalībvalstis var ierobežot uzturēšanās atļauju piešķiršanu, kas noteiktas pirmajā daļā, laulātajam vai neprecētam partnerim ģimenes attiecību sabrukuma gadījumā.

2. Dalībvalstis var izsniegt patstāvīgas uzturēšanās atļaujas pieaugušiem bērniem un radniekiem taisnā augšupējā līnijā, uz kuriem attiecas 4. panta 2. punkts.

3. Atraitnības, šķiršanās, nošķiršanās vai taisnā augšupējā vai lejupējā līnijā pirmās pakāpes radnieku nāves gadījumā var izsniegt patstāvīgu uzturēšanās atļauju, pēc pieteikuma iesniegšanas, nepieciešamības gadījumā, personām, kas iecerējušas ģimenes atkalapvienošanās dēļ. Dalībvalstis paredz noteikumus, kas

nodrošina patstāvīgas uzturēšanās atļaujas piešķiršanu īpaši sarežģītu apstākļu gadījumā.

4. Noteikumus, kas attiecas uz patstāvīgas uzturēšanās atļaujas piešķiršanu un derīguma termiņu, paredz attiecīgās valsts tiesību akti.

VII NODAĻA

Sodi un atļūdzināšana

16. pants

1. Dalībvalstis var noraidīt pieteikumu par iecerēšanu un uzturēšanos ģimenes atkalapvienošanās nolūkos, vai, vajadzības gadījumā, atsaukt vai atteikties atjaunot ģimenes locekļu uzturēšanās atļauju, ja ir šādi apstākļi:

- a) šajā direktīvā paredzētie nosacījumi vairs nav ievēroti.

Ja atjaunojot uzturēšanās atļauju, apgādniekam nav pietiekamu ienākumu, neizmantojot dalībvalsts sociālās palīdzības sistēmas līdzekļus kā noteikts 7. panta 1. punkta c) apakšpunktā, dalībvalsts ņem vērā ģimenes locekļu ieguldījumu māsaiņniecības ienākumos;

- b) apgādnieks un viņa/viņas ģimenes loceklis(-i) vairs faktiski nedzīvo laulības vai ģimenes dzīvē;

- c) konstatē, ka apgādnieks vai neprecētais partneris ir precējies vai viņam/viņai ir stabilas, ilgstošas attiecības ar citu personu.

2. Dalībvalstis var arī noraidīt pieteikumu par iecerēšanu un uzturēšanos ģimenes atkalapvienošanās nolūkos, vai atsaukt vai atteikties atjaunot ģimenes locekļu uzturēšanās atļauju, ja konstatē, ka:

- a) ir izmantota nepatiesa vai maldinoša informācija, viltoti vai falsificēti dokumenti, īstenota krāpšana citā veidā vai izmantoti citi nelikumīgi līdzekļi;
- b) laulība, partnerība vai adopcija ir noslēgta tikai tādēļ, lai attiecīgā persona būtu tiesīga iecerēt un uzturēties dalībvalstī.

Izvērtējot apstākļus attiecībā uz šo punktu, dalībvalstis jo īpaši ņem vērā faktu, ka laulība, partnerība vai adopcija ir noslēgta pēc tam, kad apgādnieks ir saņēmis savu uzturēšanās atļauju.

3. Dalībvalstis var atsaukt vai atteikties atjaunot uzturēšanās atļauju ģimenes loceklim, ja apgādnieka uzturēšanās laiks ir beidzies un ģimenes loceklim vēl nav piešķirta patstāvīga uzturēšanās atļauja saskaņā ar 15. pantu.

4. Dalībvalstis var veikt īpašas pārbaudes un kontroles, ja ir iemesls turēt aizdomās par krāpšanu vai aprēķina laulību, partnerību vai adopciju, kā noteikts 2. punktā. Īpašas pārbaudes var veikt arī ģimenes locekļu uzturēšanās atļaujas atjaunošanas gadījumos.

17. pants

Dalībvalstis pienācīgi ņem vērā personas ģimenes attiecību veidu un pastāvību, viņa uzturēšanās laiku dalībvalstī un par ģimenes, kultūras vai sociālo saišu esamību ar savu izcelsmes valsti, ja pieteikumu noraida, atsauc vai atsaka pagarināt uzturēšanās atļauju, vai lemj par apgādnieka un viņa ģimenes locekļu izraidīšanu no valsts.

18. pants

Dalībvalstis nodrošina, ka apgādnieks un/vai viņa/viņas ģimenes locekļi ir tiesīgi apstrīdēt lēmumu, ja ģimenes atkalapvienošanās pieteikums ir noraidīts vai uzturēšanās atļauja vai nu nav atjaunota, vai ir atsaukta, vai paredzēta izraidīšana.

Atbilstošās dalībvalstis paredz procedūru un kompetenci, saskaņā ar kuru ir izpildītas pirmajā daļā noteiktās tiesības.

VIII NODAĻA

Nobeiguma noteikumi*19. pants*

Periodiski, pirmo reizi ne vēlāk kā 2007. gada 3. oktobrī, Komisija ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs direktīvas piemērošanu dalībvalstīs, un ierosina grozījumus, kurus uzskata

par nepieciešamiem. Minētos priekšlikumus grozījumiem iesniedz prioritātes secībā attiecībā uz 3., 4., 7., 8., un 13. pantu.

20. pants

Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai vēlākais līdz 2005. gada 3. oktobrim nodrošinātu atbilstību šai direktīvai. Par to dalībvalstis nekavējoties informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem šos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu, vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāmas šādas atsauces.

21. pants

Šī direktīva stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

22. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu.

Briselē, 2003. gada 22. septembrī

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
F. FRATTINI